Warszawa, dnia 19 stycznia 2018 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

FN7.056.2.2017

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na Pani petycję z dnia 19 października 2017 r. dotyczącą propozycji zabezpieczenia wypłat i przelewów z konta bankowego za pomocą obowiązkowej karty pinów oraz nieodpłatnego sms właściciela karty z wyrażeniem zgody, uprzejmie przedstawiam poniższa opinię.

Należy zauważyć, że kwestia autoryzacji transakcji płatniczych została uregulowana w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. *o usługach płatniczych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2003), dalej „UUP" wdrażającej w zakresie swojej regulacji postanowienia dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. *w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego* zmieniającej dyrektywę 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylającej dyrektywę 97/5/WE, (tzw. *Payment Services Directive*), zwanej „dyrektywą PSD1", będącej dyrektywą tzw. pełnej harmonizacji. Pełna harmonizacja opiera się na restrykcyjnym wyznaczeniu treści implementowanych regulacji, zapewniającym jednolitość standardów regulacji we wszystkich państwach członkowskich. Dyrektywa, a w ślad za nią ustawa o usługach płatniczych, wprowadziła zasadę zamieszoną w art. 40 UUP, mówiącą że transakcje płatniczą uważa się za autoryzowaną, jeżeli płatnik wyraził zgodę na wykonanie transakcji płatniczej w sposób przewidziany w umowie między płatnikiem a jego dostawcą. Zgoda powinna być udzielona przez płatnika przed wykonaniem transakcji płatniczej albo kolejnych transakcji płatniczych, chyba że płatnik i jego dostawca uzgodnili, że zgoda może zostać udzielona także po przeprowadzeniu transakcji. Sposób udzielenia zgody jest regulowany w udostępnionych lub dostarczonych użytkownikowi informacjach, o których mowa w art. 27 pkt 2 lit. c UUP, czyli określenie sposobu i procedury udzielenia zgody na wykonanie transakcji płatniczej oraz wycofania takiej zgody. Zgoda może być wyrażona m.in. za pomocą środków komunikacji elektronicznej jak i pisemnie.

Warto również zaznaczyć, że autoryzację należy odróżnić od uwierzytelnienia, które ma na celu upewnienie się przez dostawcę usług płatniczych, iż do przeprowadzenia transakcji użyty został prawidłowy instrument płatniczy (np. karta płatnicza), a ponadto, że zlecenie płatnicze pochodzi od użytkownika instrumentu. W przypadku transakcji płatniczych dokonywanych przy użyciu kart płatniczych uwierzytelnienie dokonuje się najczęściej przez sprawdzenie podanego numeru PIN lub złożonego podpisu na wydruku z terminala POS (potwierdzenie tożsamości płatnika). W przypadku transakcji dokonywanych na odległość sprawdzeniu podlegają inne dane, takie jak np. kody CVC2/CVV2, imię i nazwisko użytkownika oraz data ważności karty. W przypadku innych instrumentów płatniczych możliwe są też inne metody uwierzytelnienia, takie jak hasła

przesyłane za pośrednictwem sms czy generowane przy użyciu tokena. W szczególności uwierzytelnienie nie może być utożsamiane z autoryzacją, o której mowa powyżej.
Ustawa precyzuje również prawa i obowiązki użytkownika i dostawcy w zakresie wydawania, zabezpieczenia i posługiwania się instrumentem płatniczym. W szczególności, ustawa mówi o możliwości wprowadzenia, na zasadzie umownej, limitów transakcji (art. 41 ust. 1 UUP), możliwości blokowania przez dostawcę instrumentu płatniczego w przypadkach określonych w art. 42 ust. 2 UUP. Do podstawowych obowiązków użytkownika ustawodawca zaliczył (w art. 42 ust. 1 UUP): korzystanie z instrumentu płatniczego zgodnie z umową ramową oraz niezwłoczne zgłoszenie stwierdzenia utraty, kradzieży, przywłaszczenia albo nieuprawnionego użycia instrumentu płatniczego lub nieuprawnionego dostępu do tego instrumentu. Ust. 2 cytowanego artykułu zobowiązuje jednocześnie użytkownika do podjęcia niezbędnych środków służących zapobieżeniu naruszeniu indywidualnych zabezpieczeń tego instrumentu (tj. np. niepodawania osobom trzecim kodu PIN karty płatniczej lub nieprzechowywania ich w sposób umożliwiający łatwe uzyskanie dostępu do nich przez osoby trzecie). Odzwierciedleniem opisanych obowiązków użytkownika są obowiązki dostawcy wyrażone w art. 43 UUP, sprowadzające się do zapewnienia, że indywidualne zabezpieczenia instrumentu płatniczego nie będą dostępne dla osób trzecich (również w procedurze dostarczania instrumentu płatniczego, za którą dostawca ponosi ryzyko zgodnie z art. 43 ust. 2 UUP) oraz zapewnienia użytkownikowi technicznych możliwości zgłaszania utraty, kradzieży lub nieuprawnionego użycia instrumentu płatniczego.
Ponadto pragnę zauważyć, że Ministerstwo Finansów opracowało *projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw* (UC 81), który stanowi implementację postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. *w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniającej dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylającej dyrektywę 2007/64/WE* (Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 35), zwanej dalej „dyrektywą PSD2". Akt ten stanowi rewizję obecnie obowiązującej dyrektywy PSD1. W ramach PSD2 dokonano istotnych zmian, których celem jest zwiększenie bezpieczeństwa płatności dokonywanych on-line (wprowadzono m.in. wymóg tzw. podwójnej autoryzacji transakcji).
Należy zauważyć, że proponowane w petycji postulaty dotyczące autoryzacji transakcji płatniczych są ściśle uregulowane poprzez ustawodawcę unijnego oraz implementowane do krajowego systemu prawnego ww. aktami prawnymi.

Z poważaniem,

Z upoważnienia Ministra Finansów

Marcin Obroniecki
Zastępca Dyrektora
Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego
w Ministerstwie Finansów
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1793595.6143827.4227382
Nazwa dokumentu	Odpowiedź na petycję.pdf
Tytuł dokumentu	Odpowiedź na petycję
Sygnatura dokumentu	FN7.056.2.2017
Data dokumentu	2018-01-19
Skrót dokumentu	A238AC676A996D5D04F4336EC2902746C5546CF8
Wersja dokumentu	1.8
Data podpisu	2018-01-19 15:18:15
Podpisane przez	Marcin Tadeusz Obroniecki Zastępca Dyrektora

EZD 3.18.2453.2932.3382